

Mācību priekšmeta programma Sitaminstrumentu spēle

1. Mācību priekšmeta mērķi:

- 1.1. radīt priekšnosacījumus audzēkņa mūzikas uztveres, izpratnes un praktiskās – muzikāli radošās – darbības pieredzei nepieciešamo zināšanu apguvei;
- 1.2. sekmēt muzikālo un radošo spēju attīstību un sitaminstrumentu spēles pamata prasmju veidošanu;
- 1.3. motivēt audzēkņi atbilstoši savām spējām un interesēm turpināt sitaminstrumentu spēles apguvi nākamajā izglītības pakāpē.

2. Mācību priekšmeta uzdevumi:

- 2.1. veicināt audzēkņa mūzikas uztveres un muzikālo, intelektuālo, emocionālo un radošo spēju attīstību;
- 2.2. radīt apstākļus kvalitatīvu audzēkņa sitaminstrumentu spēles pamata prasmju veidošanai;
- 2.3. attīstīt muzikālo dzirdi, ritma izjūtu, muzikālo atmiņu;
- 2.4. atbalstīt izpratnes un sitaminstrumentu spēles pamata prasmju veidošanos, interpretējot dažādu stilu un žanru skaņdarbus;
- 2.5. sekmēt audzēkņa individuālās muzikāli radošās darbības pieredzes veidošanos;
- 2.6. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā.

3. Mācību priekšmeta apguves ilgums un apjoms:

- 3.1. mācību priekšmeta „Sitaminstrumentu spēle” apguves ilgums ir 8 (9*) mācību gadi;
- 3.2. kontaktstundu skaits – 560:

- 2 stundas nedēļā;
- 70 stundas mācību gadā.

* 9. mācību gads paredzēts audzēkņiem, kuri vēlas turpināt muzikālo izglītību nākamajā pakāpē, bet vispārīgā izglītībā skolā vēl nav pabeigta 9. klase.

4. Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un kārtība:

- 4.1. mācību sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Valmieras Mūzikas skolas iekšējiem noteikumiem “Izglītojamo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritēriji, izglītojamo pārcelšanas nākamajā klasē un izglītojamo atskaitīšanas kārtība”;
- 4.2. pārbaudījumu prasības, formas un kārtība.

	1. semestris	2. semestris
Mācību koncertos, eksāmenos un atklātajos koncertos programma tiek atskaņota <u>no galvas</u> .		
1.-3. klase	<u>Tehniskā ieskaite** oktobrī</u> (1. klasei nav obligāta): <u>Mācību koncerts decembrī:</u> • 2 skaņdarbi (no galvas) 1. klasei nav obligāti, bet ieteicams I semestrī izpilda divus skaņdarbus – vienu uz marimbas vai cita melodiskā instrumenta, otru uz mazajam bungām vai multiperkusijām vai bungu komplekta.	<u>Mācību koncerts februārī:</u> II semestrī izpilda divus skaņdarbus – var būt uz viena melodiskā instrumenta, bet parādot dažādas spēles tehnikas. 1.- 3. klašu audzēkņi spēlē abus skaņdarbus uz marimbas vai ksilofona. <u>Tehniskā ieskaite ** martā:</u> <u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u> • 2 skaņdarbi (no galvas) Pārcelšanas eksāmenā 1.– 3. klases audzēkņi izpilda divus skaņdarbus - vienu uz marimbas vai cita melodiskā

	1. semestris	2. semestris
		instrumenta, otru uz mazajām bungām, multiperkusijām, bungu komplekta.
4.-7. klase	<u>Tehniskā ieskaite** oktobrī:</u> <u>Mācību koncerts decembrī:</u> I semestrī izpilda divus skaņdarbus – vienu uz marimbas vai cita melodiskā instrumenta, otru uz mazajām bungām vai multiperkusijām vai bungu komplekta .	<u>Mācību koncerts februārī:</u> II semestrī izpilda divus skaņdarbus – var būt uz viena melodiskā instrumenta, bet parādot dažādas spēles tehnikas. 4.- 7. klašu audzēkņi spēlē abus skaņdarbus uz marimbas vai ksilofona. <u>Tehniskā ieskaite ** martā:</u> <u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u> Pārcelšanas eksāmenā 4.– 7. klases audzēkņi izpilda divus skaņdarbus - vienu uz marimbas vai cita melodiskā instrumenta, otru uz mazajām bungām, multiperkusijām, bungu komplekta.
8.klase	<u>Tehniskais eksāmens I daļa ** oktobrī:</u> I semestrī izpilda divus skaņdarbus – vienu uz marimbas vai cita melodiskā instrumenta, otru uz mazajām bungām vai multiperkusijām vai bungu komplekta .	<u>Tehniskais eksāmens II daļa** martā:</u> • <u>Noslēguma eksāmena programmas noklausīšanās</u> - no galvas aprīlī. <u>Noslēguma eksāmens maijā:</u> Noslēguma eksāmenā 8. klases audzēkņi izpilda trīs skaņdarbus – divus uz marimbas vai cita melodiskā instrumenta, vienu uz mazajām bungām, multiperkusijām, bungu komplekta. Noslēguma eksāmena programmā netiek iekļauti skaņdarbi no 8. klases I semestra programmas. Noslēguma eksāmena programmā vēlams iekļaut vienu latviešu komponista skaņdarbu.

** Tehnisko ieskaīšu prasības un saturs:

Prasības gammu spēlē:

	1.semestris	2.semestris
1.klase	1.klases audzēkņi tehnisko prasmju pārbaudījumā piedalās pēc skolotāja ieskatiem. II semestrī ieteicams sagatavot attiecīgajam instrumentam ērtāko mažora gammu un tā trijskani pamatveidā instrumenta apguves līmenim atbilstošā diapazonā.	
2.klase	Sitaminstrumentu spēles specifikai un mācību programmai atbilstoša mažora un paralēlā minora gamma ar bemoliem, trijskanis pamatveidā un apvērsumos pa 3 un pa 4.	Sitaminstrumentu spēles specifikai un mācību programmai atbilstoša mažora un paralēlā minora gamma ar diēziem, trijskanis pamatveidā un apvērsumos pa 3 un pa 4.
3.klase	<i>Sib- sol, (Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4 .	<i>Re- si, (Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4.
4.klase	<i>Mib- do, (Sib- sol, Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4.	<i>La- fa#, (Re- si, Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4 .
5.klase	<i>Lab-fa, (Mib- do, Sib- sol, Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā.	<i>Mi- do#, (La- fa#, Re- si, Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā.
6.klase	<i>Reb-sib, (Lab-fa, Mib- do, Sib- sol, Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.	<i>Si-sol#, (Mi- do#, La- fa#, Re- si, Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.
7.klase	<i>Fa#- re#, Do-la (gammās līdz 4 zīmēm ar bemoliem)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.	<i>Fa#- re#, Do-la (gammās līdz 4 zīmēm ar diēziem)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.
8. klase	Gammās līdz 4 zīmēm ar bemoliem, trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.	Gammās līdz 4 zīmēm ar diēziem, trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.

Tercas (vai citus intervālus) un D7, pm7 apvērsumus pa 3 un pa 4 audzēkņi apgūst mācību nodarbībās atbilstoši mācību priekšmeta saturam un audzēkņa spējām pēc skolotāja ieskatiem.

Prasības etižu spēlē:

- ✓ 1.-8.klašu audzēkņi atskaņo vienu no 2 sagatavotajām etižēm . Etiže uz mazajām bungām no sagatavēm jāspēlē no notīm.

Kolokvija jautājumi- uz katru tehnisko pārbaudījumu audzēkņi apgūst mūzikas terminus atbilstoši izstrādātam mācību plānam.

Tehniskajos pārbaudījumos var iekļaut lasīšanu no lapas un orķestra partiju spēlēšanu.

5. Mācību priekšmeta apguves secība:

1. klase.

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Mācību sākumposmā audzēkņi iepazīstas ar sitaminstrumentiem – skanējumu, uzbūvi, galveno daļu nosaukumi.

Dinamiskās zīmes.

Žanra piemēri- tautas dziesma, polka, maršs, valsis.

Tempa un rakstura apzīmējumi.

Instrument spēles tehnikas pamatelementi:

1. pusgadā tiek veikta sitaminstrumentu spēles pamatprasmju apguve – roku nostādīšana, pareiza valīšu turēšana, stāja pie instrumenta, pareizs piesitiens.

Tiek apgūtas Do, Sol, Fa gammas.

Gammas spēlē 2 oktāvās, gamma tremolo (sešpadsmitdaļās) ,pa 3, pa 4. Garais trijskanis, laužtais trijskanis pa 4.Metronoms – ceturtdaļa = 70-80.

Ritma elementu treniņš, 4-5 etīdes.

2 skaņdarbi - viens uz ksilofona, otrs - uz mazajām bungām.

2.pusgadā apgūst la, mi, re gammas 2 oktāvas ar vingr.(skatīt 1.pusgadu)Nošu garumi – no veselas nots līdz sešpadsmit daļai, ceturtdaļa ar punktu .

4 skaņdarbi - 2 uz ksilofona, 2– uz mazajām bungām.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Latv. t. deja Krusta kazaks

J.Haidns Skerco

L. Mocarts Menuets

E. Ābelskalns Latvju polka

J. N. Živkovičs Polka

J. N. Živkovičs Mazais cirkus ponijs

J. N. Živkovičs Mazā šuvējiņa

J. N. Živkovičs Ēzelītis un ezis

V. Seljivanovs Jociņš

J. S.Bahs Menuets

Dž. Barnets Niekss

Dž. Barnets Kriminālfilma

I. Parfenovs Vāverīte

I. Parfenovs Klauna joks

I. Parfenovs Žonglētājs

P.Čaikovskis Ekosēze

2. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Apgūstamie muzikālās formveides elementi un muzikālās formas.

Žanra piemēri- tautas dziesma, polka, maršs, valsis.

Tempa un rakstura apzīmējumi.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Apgūst vingrinājumus labās un kreisās rokas tehnikas attīstībai.

Apgūst mažorus un minorus līdz 2 zīmēm ieskaitot, gammas spēlē 2 oktāvās ar vingrinājumiem (gamma tremolo sešpadsmitdaļās, pa 3, pa 4), garais trijskanis, laužtais trijskanis. Metronoms – ceturtdaļa = 80-90.

Trioles. Ir apgūti nošu ilgumi un ritma formulas.

Apgūti 6 skaņdarbi, no tiem 3 uz mazajām bungām.

Apgūtas 6 – 8 eņģes.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

F. Gošeks Gavote

J. N. Živkovičs Koka kurpju deja

J. N. Živkovičs Skotu dziesma

M. Balakirevs Polka

S. Rahmaninovs Itāļu polka

E. Grīgs Norvēģu deja

L. Bokerini Menuets

V.A. Mocarts Rondo

V.A. Mocarts Figaro ārija

L. Lindermans Pavasara dziesma

Ž. Bizē Habanēra

Ž. Bozē Toreodora ārija

Dž. Barnets Maršs ar dažādiem taktsmēriem

I. Parfenovs Slēpju kross

N. Baklanova Sonatīne

I. Parfenovs Krievu deja

I. Parfenovs Lelle

3. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Nošu ilgumi, metroritms – visi nošu ilgumi, uztakts, triole, fermāta, sinkope.

Taktsmēri – *Alla Breve*, 3/8, 6/8.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Turpina vingrinājumu spēli tehnisko paņēmieni apguvei un nostiprināšanai.

Gammas ar 1-2 zīmēm ieskaitot, 3 oktāvās ar vingr. (skatīt 1. klasi) Metronoms – ceturtdaļa = 90 -100.

Ir apgūtas nošu un ritma formulas. Dinamiskās zīmes.

Tremolo.

Etīdes – 6 – 8 gab.

Apgūst 6 skaņdarbus, daļa no tiem uz mazajām bungām vai multiperkusijām.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

- A. Polonskis Spāņu deja
- D. Kabaļevskis Komediāntu galops
- D. Šostakovičs Spāņu deja
- J. Brāmss Ungāru deja
- O. Rīdings Koncerts vijolei Re
- A. Dvoržāks Humoreska
- I. Parfenovs Zaļās vārdes deja
- I. Parfenovs Menuets
- Fr. Krīgers Šveiciešu fantāzija
- A. Vivaldi Presto
- A. Vivaldi Koncerts G- dur 1.daļa
- A. Vivaldi Koncerts a-moll, Presto

4. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Nošu ilgumi, metroritms - taktsmēri 9/12.

Dinamika.

Vēsturiskā laikmeta stilistika – romantisms, baroks, klasicisms, 20. gs.vidus.

Formas – divdaļu, trīsdaļu.

Žanra piemēri – polonēze, žīga, prelūdijs, rondo.

Tempa un rakstura apzīmējumi.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Turpina vingrinājumu spēli tehnisko paņēmieni apguvei un nostiprināšanai.

Gammās līdz 3 zīmēm, 3 oktāvās ar vingr. (gamma, gamma tremolo, pa 3, pa 4, garais trijskanis, laužtais trijskanis pa 4), D7, pm7.

Metronoms - ceturtdaļa =100 – 110.

Apgūst ritma formulas un nošu ilgumus.

Lielās trioles.

Koordinācijas vingrinājumi uz bungu komplekta.

Tremolo.

Dinamiskās zīmes.

Etīdes – 6 – 8 gab.

Apgūst 6 skaņdarbus, daļa no tiem uz mazajām bungām vai set - up un marimbas (ksilofona).

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Ž. Bizē Uvertīra operai Karmena

V. Lomons Līksmais skelets

J. S. Bahs Koncerts la 1.daļa

M. Edvards Fantāzija- Rapsodija

V. A. Mocarts Turku rondo

D. Pajjevs Jautrā polka

A. Hammels Kristāla rotājumi

R.Pauls Intermecco

D. Pajjevs Greizā hora

D. Pajjevs Daičevoto

R. Gliērs Deja uz laukuma

D. Pajjevs Mazais Toms

E. Asabuki Ūdens piles

Dž. Spīrs Promenāde

5. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Nošu ilgumi, metroritms – kombinētie taktsmēri.

Skaņveides paņēmieni - priekšskaņi, tremolo, to kombinācija.

Tempa un rakstura apzīmējumi.

Formas – koncerts, trīsdaļu.

Vēsturiska laikmeta stilistika – romantisms, modernisms.

Metroritms – kvintole, sinkopēts ritms.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Turpina vingrinājumu spēli tehnisko paņēmienu apguvei un nostiprināšanai.

Gammas līdz 4 zīmēm ieskaitot (gamma, gamma tremolo, pa3, pa 4, garais trijskanis, laužtais trijskanis pa 4). D7,pm 7.

Gammas spēlē 3 oktāvās, 4 oktāvās (ja ir 5- oktāvu instruments).

Metronoms – astotdaļa = 90 – 100.

Apgūst ritma formulas.

Dinamika.

Apgūst rudimentālo tehniku.

Apgūst 6 skaņdarbus, daļa no tiem uz mazajām bungām vai set-up un marimbas.

Koordinācijas vingrinājumi uz bangu komplekta.

Tiek veidots koncertrepertuārs.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

J. Ivanovs Mazurka

M. de Falja Uguns deja

R. Zaļupe Koncertīno 3.daļa

Š. Guno Valsis no op.Fausts

D. Paļijevs Skaņdarbs

E. Asabuki Sparks

J. Haidns Ungāru rondo

S. Kačalins Vecais bandžo

N. J. Živkovičs Krājums Jautrā Marimba I

M. Rojs Kraujas malā

V. A. Mocarts Uvertīra operai Figaro kāzas

E.Kopeckis Roka stilā

6. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Nošu ilgumi, metroritms – kombinētie taktsmēri.

Skaņveides paņēmieni – legato (tremolo), priekšskaņi, to kombinācijas.

Tempa un rakstura apzīmējumi.

Formas – koncerts, variācijas.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Turpina vingrinājumu spēli tehnisko paņēmienu apguvei un nostiprināšanai.

Gammas līdz 5 zīmēm ieskaitot, D7 ,pm7.

Gammas spēlē 4 oktāvās (ja ir 5- oktāvu instruments) Gamma, gamma tremolo, pa 3, pa 4 ,garais trijskanis, laužtais trijskanis pa 4.

Metronoms – astotdaļas = 110 – 120.

Apgūst 6-7 skaņdarbus, daļa no tiem uz mazajām bungām vai set-up un marimbās.

Hromatiskā gamma 2 veidos.

Apgūst ritma formulas.

Turpina apgūt rudimentālo tehniku.

Koordinācijas vingrinājumi uz bangu komplekta.

Etīdes – 6- 8 gab.

Tiek veidots koncertrepertuārs.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

M.de Falja Spāņu deja

R.Pauls Intermeco

V. A. Mocarts Allegro no 5.sonātes

A. van Neks Impromptu –Strepitoso

H. Rzajevs Skerco

M. Ptašinska Skerco

D. Paļijevs Jautrā polka

M. Goldenbergs Artikulācija

E. Kopeckis Āfrikas dzērve

7. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – baroks, klasicisms, romantisms, 20. – 21. gs. akadēmiskā mūzika un mūsdienu populārā un džeza mūzika.

Formas – džeza valsis, regtaims, fokstrots u.c.

Tempa, dinamikas un rakstura apzīmējumi.

Tehniski vingrinājumi 4 – vāļu tehnikas attīstībai un nostiprināšanai.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Turpina vingrinājumu spēli tehnisko paņēmienu apguvei un nostiprināšanai.

Gammas līdz 6 zīmēm ieskaitot, D7 ar apvērsumiem, pm7. Gammas spēlē 4 - oktāvās (ja ir 5- oktāvu instruments) Gamma, tremolo, pa 3, pa 4,garais trijskanis, laužtais trijskanis pa 4.

Metronoms – astotdaļas= 120 – 130.

Apgūst 6-7 skaņdarbus, daļa no tiem uz marimbās, mazajām bungām vai set-up.

Sāk apgūt 4 vāļu tehniku.

Hromatiskā gamma 2 veidos 4 oktāvās.

Turpina apgūt rudimentālo tehniku.

Koordinācijas vingrinājumi uz bungu komplekta.

Etīdes – 6 – 8 gab.

Tiek veidots koncertrepertuārs.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

I. Dunajevskis Uvertīra k/f Kapteiņa Granta bērni

A. Van Neks Tacuari

A. Van Neks Skaņdarbs

P. Krestons Koncertino 1.daļa

P.Sarasate Introdukcija un tarantella

K.Larsone Meksikāņu svīta

N. Rosauro Brazīļu tautas dziesmas bērniem

A. Gomesa Lietus deja

8. klase

Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarbu forma:

Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri- baroks, klasicisms, 21.gs. mūzika, populārās un džeza mūzikas paraugi.

Skaņveides paņēmieni – legato, staccato pārvaldīšana.

Metroritma pārvaldīšana.

Tehniski vingrinājumi 4 - vāļu tehnikas nostiprināšanai.

Instrumentspēles tehnikas pamatelementi:

Turpina vingrinājumu spēli tehnisko paņēmieni apguvei un nostiprināšanai.

Gammas līdz 4 zīmēm ieskaitot, D7 ar apvērsumiem, pm7.

Metronoms – astotdaļas = 130 +.

Gammas spēlē 4 oktāvās (ja ir 5- oktāvu instruments). Gamma, tremolo, pa 3, pa 4, garais trijskanis, laužtais trijskanis pa 4. Apgūst 5- 6 skaņdarbus, daļa no tiem uz marimbas, ksilofona, mazajām bungām, set-up.

Turpina apgūt 4 vāļu tehniku.

Hromatiskā gamma.

Turpina apgūt rudimentālo tehniku.

Koordinācijas vingrinājumi uz bangu komplekta.

Etīdes – 6 - 8 gab.

Tiek veidots koncertrepertuārs.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

I.Jonaviči Uzvaras tēma

A.Rodrigess Kamparsita

S. Smita Prieks

N.J.Živkovičs Jautrā marimba II

Fr. Kreislers Kīniešu tamburīns

N. J. Živkovičs Serbu spēle

Ž. Bizē Karmensvīta

E. Kopeckis Raganu deja

Č. Delansijs Rožkoka blūzs

A. Gomesa Marimba- Flamenco

A. Bričialdi Vējš

Krājumi:

L. Puzule Etīdes mazajai bungai (1.,2.,3.,4. klase)

M. Švēdenberga Ritma etīdes mazajai bungai (1.,2.,3.klase)

V. Skovera 70 etīdes mazajai bungai (5.,6.,7.,8. klase)

V. Sņegirevs Etīdes mazajai bungai (6.,7.,8.klase)

M.Peters Intermediate snare drum studies (5.,6.,7.,8.klase)

S.Goodman Modern Classic solo for snare drum (6.,7.,8.klase)

B.Hans 40 intermeate snare drum solos (6.,7.,8.klase)

J.Maes W.van Neck Suite for percussion (7.,8.klase)

V. Eskins Skaņdarbi mazajai bungai un klavierēm (1.,2.,3.,4. klase)

D. Paļijevs Skaņdarbi mazajai bungai ar pavadījumu (1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8.klase)

D. Paļijevs Transkripcijas ksilofonam (3.,4.,5.,6.,7.,8. klase)

V. Krafts Angļu svīta (8.klase)

K. Hatveiss/ I.Raits Hrestomātija mazajai bungai I (1.,2..klase)

K. Hatveiss/ I.Raits Hrestomātija mazajai bungai II (3.,4.klase)

K. Hatveiss / I.Raits Hrestomātija mazajai bungai III (5.,6.,7.klase)

J. Pratts 28 solo mazajām bungām (8.klase)